

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 8Asan/2/2017
Identifikačné číslo spisu: 1015200919
Dátum vydania rozhodnutia: 31.01.2019
Meno a priezvisko: Mgr. Peter Melicher
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:1015200919.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Petra Melichera a z členov senátu JUDr. Jaroslavy Fúrovej a JUDr. Eriky Šobichovej v právnej veci žalobcu : AT Computer, s.r.o. Framborská 253, Žilina, IČO: 31 611 559, právne zastúpený: Havel, Holásek & Partners s.r.o., Mlynské Nivy č. 49, Bratislava, IČO: 36 856 584, proti žalovanému: Protimonopolný úrad Slovenskej republiky, Drieňová 24, Bratislava, v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 2015/KH/R/2/010 zo dňa 31.03.2015, konajúc o kasačnej sťažnosti žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 20. októbra 2016 č. k. 1S/139/2015-197, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave z 20. októbra 2016 č. k. 1S/139/2015-197 z r u š u j e a v e c v r a c i a Krajskému súdu v Bratislave na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Bratislave (ďalej aj ako „správny súd“) rozsudkom z 20. októbra 2016 č. k. 1S/139/2015-197 (ďalej aj ako „napadnuté rozhodnutie“ a „rozhodnutie správneho súdu“) zmenil preskúmané rozhodnutie žalovaného č. 2015/KH/R/2/010 zo dňa 31.03.2015 v spojení s prvostupňovým rozhodnutím č. 2014/KH/1/1/012 zo dňa 02.06.2014 zmenil v časti II výroku napadnutého rozhodnutia tak, že pokutu vo výške 582 641 € žalobcovi znížil podľa § 38 ods. 1 zákona č. 136/2001 Z.z. za konanie uvedené v bode I výrokovej časti prvostupňového rozhodnutia na sumu vo výške 58 264,10 eura, ktorú bol povinný žalobca uhradiť do 30 dní od nadobudnutia právoplatnosti tohto rozsudku na účet žalovaného. Správny súd žalobcovi náhradu trov konania nepriznal.

2. Správny súd v prípade uloženej sankcie v preskúmanej veci súd dospel k záveru, že v konaní nebola preukázaná vyššia miera negatívnych dôsledkov konania žalobcu (závažnosť, dĺžka konania a následky), preto súd považoval uloženie sankcie v sume 582.641 € za neprimerané okolnostiam prípadu a súčasne nezodpovedajúce požiadavke generálnej prevencie. Podľa názoru súdu bolo potrebné, aby pokuta presahovala dosiahnutý majetkový prospech z porušovania zákona, a to z toho dôvodu, aby predstavovala pre podnikateľa dostatočne odstrašujúci faktor nedopúšťať sa ďalšieho porušovania zákona a zároveň, aby ho dostatočne potrestala za protiprávne správanie. Podľa súdnej praxe pri ukladaní pokút je potrebné uplatniť správne uváženie s prihliadnutím na podstatné faktory, najmä pri

určení výšky pokuty. Jej určenie je vecou správneho uváženia. Pri určení jej výšky musí správny orgán brať do úvahy závažnosť porušenia predpisov, následky a dobu trvania protiprávnosti. Zákon stanovuje rozpätie sadzby (v tomto prípade do 10 % z obratu). Toto rozpätie nemôže zvädzať k uloženiu pokuty v neprimeranej výške. V preskúmvanej veci súd konštatoval, že potrestanie žalobcu bolo neprimerané, a to hlavne pri zohľadnení výšky majetkového prospechu žalobcu.

3. V tomto prípade ako vyplynulo z obsahu administratívneho spisu, majetkový prospech získaný žalobcom je 6.368 € za obdobie cca 2 mesiace. Správny súd dospel k záveru, že pokuta určená úradom a získaný majetkový prospech sú vo výraznom nepomere. Takáto sankcia potom už neplní represívny účel, ale nastupuje účel likvidačný a uloženie sankcie zjavne nezodpovedajúcej povahe a závažnosti správneho deliktu je podľa názoru súdu v rozpore s vyššie citovaným čl. 1 ods. 1 a čl. 50 ods. 6 Ústavy SR. V konaní podľa názoru súdu nebola preukázaná vyššia miera negatívnych dôsledkov konania žalobcu, a to s ohľadom na závažnosť, ako aj dĺžku protiprávneho konania, preto súd považoval uloženie sankcie vo výške 0,1 % z obratu za primerané okolnostiam prípadu, najmä dĺžke konania a súčasne aj zodpovedajúce požiadavke generálnej prevencie.

4. Vo vzťahu k žalobcom namietaným procesným pochybeniam žalovaného správny súd uviedol, že správne v tomto smere argumentoval žalovaný, keď o namietaných skutočnostiach v predmetnej žalobe rozhodol Najvyšší súd SR dňa 17.10.2013 rozsudkom sp. zn. 4Sžz/1/2013, ktorý sa s namietanými tvrdeniami dostatočne vysporiadal a preto absentuje zákonný dôvod na to, aby krajský súd sa opätovne zaoberal niečím, o čom už právoplatne rozhodol Najvyšší súd SR. Žalobca i napriek vyššie uvedenému rozhodnutiu Najvyššieho súdu SR, v ktorom rozhodol o námietkach žalobcu, tieto znova v žalobe namietal. Konkrétne sa námietkami žalobcu, že počas inšpekcie v priestoroch žalobcu neumožnil žalovaný zamestnancom žalobcu kontaktovať konateľa žalobcu, prizvať právneho zástupcu a nepoučil žalobcu o jeho právach najvyšší súd zaoberal na str. 17, posledný odsek, str. 18, druhý odsek a námietkou o prehliadaní zamestnancov v ich neprítomnosti sa zaoberal na str. 16, posledný odsek a na str. 17, prvý odsek uvedeného rozsudku. Pokiaľ išlo o námietku žalobcu, že žalovaný neumožnil žalobcovi prístup ku všetkým dokumentom, ktoré mohli byť z hľadiska predmetného správneho konania relevantné, mohli sa ho týkať a vyjadrenie k nim by mohlo slúžiť k obrane žalobcu, jedná sa najmä o nesprístupnenie dokumentov týkajúcich sa inšpekcie v SWS, správny súd uviedol, že v danom prípade išlo o nesprístupnenie dokumentov spoločnosti SWS Distribution, a.s., ktoré si táto spoločnosť označila za dôverné. Žalovaný v napadnutom rozhodnutí uviedol, že spoločnosť SWS Distribution, a.s. dôvernosť týchto informácií aj riadne odôvodnila. Rovnako aj spoločnosť žalobcu si označila informácie, ktoré považovala za dôverné a trvala na ich ochrane voči ostatným účastníkom konania. Správny súd v tomto smere nevzhliadol porušenie práv žalobcu žalovaným, pretože išlo o dôverné informácie tretieho subjektu, ktoré nemal povinnosť žalovaný sprístupniť žalobcovi. Tieto informácie preto netvorili podklad napadnutého rozhodnutia a keďže účastník konania má právo sa vyjadriť k podkladom, ktoré predstavujú podklad rozhodnutia, nemohlo v tomto smere dôjsť k porušeniu procesného práva žalobcu tým, že mu dôverné informácie tretieho subjektu neboli sprístupnené.

O trovách konania správny súd rozhodol podľa § 25 S.s.p. v spojení s § 255 ods. 2 C.s.p.), keďže žalobca nemal vo veci plný úspech tak mu náhradu trov konania nepriznal, rovnako ani žalovanému náhradu trov konania nepriznal, ktorý podľa ustálenej judikatúry nemá v takomto prípade právo na náhradu trov konania.

II.

5. Žalobca podal prostredníctvom svojho právneho zástupcu riadne a včas proti rozhodnutiu správneho súdu kasačnú sťažnosť (ďalej aj ako „podaná kasačná sťažnosť“ alebo „kasačná sťažnosť žalobcu“), v ktorej sa domáhal aby Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj ako „kasačný súd“) zrušil rozhodnutie správneho súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

6. Žalobca napadol rozhodnutie správneho súdu podanou kasačnou sťažnosťou v celom rozsahu z dôvodu podľa ustanovenia § 440 ods. 1 písm. f/ Správneho súdneho poriadku súd nesprávnym procesným postupom znemožnil účastníkovi konania, aby uskutočnil jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

7. Žalobca v podanej kasačnej sťažnosti uviedol, že krajský súd sa vo svojom rozhodnutí opomenul vysporiadať sa s argumentáciou žalobcu, v ktorej žalobca poukázal na najnovšiu rozhodovaciu prax Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, a to na zásadný rozsudok Najvyššieho súdu č. k. 8Sžnz/2/2015-221 zo dňa 28. apríla 2016. Žalobca na pojednávaní zo dňa 20. októbra 2016 upozornil na „rozhodovaciu činnosť NS SR, konkrétne rozhodnutie 8Sžnz/2/2015, konkrétna strana 17-18 rozsudku, kde NS SR vyslovil názor, že inšpekciu vykonanú zo strany žalovaného je potrebné považovať za nezákonnú, nakoľko pred jej realizáciou si žalovaný nevyžiadal súhlas súdu v súlade s §78a O.s.p.“

8. Následne žalobca poukázal na to, že v zmysle predmetného rozhodnutia najvyššieho súdu uvedeného v bode 7 tohto rozsudku, je možné považovať Inšpekciu Úradu za nezákonnú, nakoľko v prípade inšpekcie u podnikateľa Capgemini Slovensko, s.r.o. v likvidácii a Inšpekcie išlo o totožnú situáciu. Obe inšpekcie boli vykonané za platnosti a účinnosti Zákona, v ktorom absentovala dostatočná úprava umožňujúca ústavne súladný výkon inšpekcie s cieľom získania dôkazov bez súhlasu súdu. Žalobca uviedol, že v zmysle Rozhodnutia Capgemini možno konštatovať, že všetky dôkazy, ktoré boli použité ako podklady pre Rozhodnutia, boli získané z nezákonnej Inšpekcie. V tomto kontexte Sťažovateľ ďalej na pojednávaní zo dňa 20. októbra 2016 namietal, že napadnuté rozhodnutia stoja na nezákonne získaných dôkazoch a mali by byť zrušené. Na základe vyššie uvedeného mal žalobca za to, že krajský súd sa riadne nezaoberal a nevysporiadal sa s jeho zásadnými a kľúčovými námietkami, čím zasiahol do jeho práva na spravodlivý proces a naplnil tak dôvod na podanie kasačnej sťažnosti podľa § 440 ods. 1 písm. f) SSP.

9. Ďalším kasačným dôvodom podľa žalobcu bol ten, že podľa § 440 ods. 1 písm. g) SSP rozhodol správny súd na základe nesprávneho právneho posúdenia. Nesprávne právne posúdenie spočívalo v tom, že tomuto právnenému posúdeniu nezákonnosti inšpekcie nebránila vec právoplatne skončená (res iudicatae) tak, ako ju skonštatoval krajský súd v bode 100 a 101 odôvodnenia napadnutého rozsudku. Krajský súd v predmetných bodoch zopakoval tvrdenia žalovaného, že o namietaných skutočnostiach rozhodol už najvyšší súd rozsudkom sp. zn. 4Sžs/I/2013 zo dňa 17. októbra 2013, ktorý sa s namietanými tvrdeniami dostatočne vysporiadal a z toho dôvodu absentuje zákonný dôvod na to, aby sa správny súd opätovne zaoberal ničím, o čom už právoplatne rozhodol najvyšší súd. Žalobca mal za to, že najvyšší súd sa zaoberal inými právnymi dôvodmi určenia nezákonnosti Inšpekcie žalovaného, nakoľko podľa názoru žalobcu nie je v zmysle predchádzajúcej právnej úpravy vyjadrenej v § 159 ods. 3 OSP a ani súčasne zakotvanej v § 230 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), daná totožnosť veci. Prekážka právoplatne skončenej veci (res iudicatae) je daná vtedy, ak ide o totožnú vec, ktorá spočíva v totožných účastníkoch konania, predmete konania vyplývajúcich z rovnakých skutkových dôvodov a ide o to isté plnenie (petit).

10. Ďalším kasačným dôvodom bolo podľa žalobcu to, že sa správny súd odchyľil od doterajšej rozhodovacej praxe kasačného súdu podľa § 440 ods., 1 písm. h) SSP, tým že nerešpektoval rozhodnutie najvyššieho súdu vo veci uvedenej v bode 7 tohto rozsudku o nezákonnosti inšpekcie (rozhodnutie NS SR č. k. 8Sžnz/2/2015-221 zo dňa 28. apríla 2016).

11. Žalobca kasačnú sťažnosť doplnil o rozhodnutie žalovaného zo dňa 05. marca 2017 č. 52/2017/OKT - 2017/ZK/1/1/005 o zastavení konania vo veci novej dohody obmedzujúcej hospodársku súťaž medzi spoločnosťami vo veci DWC Slovakia a.s. a TEMPEST a.s. a týkajúcich sa inšpekcií pred 30.06.2014.

III.

12. Žalovaný orgán verejnej správy sa k podanej kasačnej sťažnosti vyjadril listom z 1. februára 2017 a žiadal, aby kasačný súd kasačnú žalobu zamietol.

13. Žalovaný orgán verejnej správy vo svojom vyjadrení k podanej kasačnej sťažnosti uviedol, že považuje rozhodnutie najvyššieho súdu č.k. 8Sžnz/2/2015-221 zo dňa 28. apríla 2016 za ojedinelé a nepovažuje ho za judikát. Ďalej uviedol, že inšpekcia bola vykonaná v súlade so zákonom a na vykonanie inšpekcie boli splnené všetky zákonné predpoklady. V ďalšej časti žalovaný citoval právne predpisy platné do 30.6.2014.

14. Žalovaný uviedol k doplneniu kasačnej sťažnosti žalobcom, že rozhodnutie DWC Slovakia/TEMPEST nepredstavuje stanovisko úradu k rozsudkom Najvyššieho súdu. Z rozhodnutia DWC Slovakia/TEMPEST nie je možné vyhodnotiť stanovisko úradu k predmetnej problematike a už vôbec nie je možné vyextrahovať z neho postoj úradu vylučovaním statí, ktoré údajne vyjadrenie postoja úradu nepodporujú, resp. vylučujú (napr. z dôvodu údajnej účelovosti týchto statí). Jedine úrad je oprávnený formulovať svoje vlastné postoje a tieto mu nemôžu byť vnucované na základe výkladu tretích subjektov.

IV.

15. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd kasačný podľa ustanovenia § 21 písm. a/ Správneho súdneho poriadku v spojení s ustanovením § 438 ods. 2 Správneho súdneho poriadku, po tom, čo zistil, že kasačná sťažnosť bola podaná riadne a včas (ustanovenie § 443 Správneho súdneho poriadku a ustanovenie § 444 Správneho súdneho poriadku), oprávnenou osobou na podanie kasačnej sťažnosti (ustanovenie § 442 Správneho súdneho poriadku), smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému je kasačná sťažnosť prípustná (ustanovenie § 439 Správneho súdneho poriadku), kasačná sťažnosť má predpísané náležitosti (ustanovenie § 445 ods. 1 Správneho súdneho poriadku a ustanovenie § 57 Správneho súdneho poriadku) preskúmal napadnuté rozhodnutie správneho súdu z dôvodov a v rozsahu uvedenom v podanej kasačnej sťažnosti podľa ustanovenia § 440 Správneho súdneho poriadku, ustanovenia § 441 Správneho súdneho poriadku a ustanovenia § 453 Správneho súdneho poriadku a postupom podľa ustanovenia § 455 Správneho súdneho poriadku bez nariadenia pojednávania, keď deň verejného vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli súdu a na webovom sídle kasačného súdu (www.nsud.sk) podľa ustanovenia § 137 ods. 4 Správneho súdneho poriadku v spojení s ustanovením § 452 ods. 1 Správneho súdneho poriadku, po neverejnej porade senátu (ustanovenie § 137 ods. 1 Správneho súdneho poriadku v spojení s ustanovením § 452 ods. 1 Správneho súdneho poriadku) dospel k záveru, že kasačná sťažnosť je dôvodná.

15. Predmetom konania na správnom súde bolo preskúmanie zákonnosti postupu a rozhodnutia žalovaného žalovaného č. 2015/KH/R/2/010 zo dňa 31.03.2015 v spojení s prvostupňovým rozhodnutím č. 2014/KH/1/1/012 zo dňa 02.06.2014 zmenil v časti II výroku napadnutého rozhodnutia tak, že pokutu vo výške 582 641 € žalobcovi znížil podľa § 38 ods. 1 zákona č. 136/2001 Z.z. za konanie uvedené v bode I výrokovej časti prvostupňového rozhodnutia na sumu vo výške 58 264,10 €, ktorú bol povinný žalobca uhradiť do 30 dní od nadobudnutia právoplatnosti tohto rozsudku na účet žalovaného.

16. Nepreskúmateľnosť rozhodnutia správneho súdu vidí žalobca v tom, že správny súd sa vo svojom rozhodnutí nevysporiadal s jeho podstatnou námietkou, že či v danom prípade kolízie dvoch rozhodnutí najvyššieho súdu rozsudkom sp. zn. 4Sžz/1/2013 z dňa 17.10.2013 a rozhodnutím č.k. 8Sžnz/2/2015-221 zo dňa 28. apríla 2016 ide o prekážku právoplatne skončenej veci. V danej súvislosti najvyšší súd poznamenáva, že táto argumentácia súdu je nedostatočná a právne neudržateľná, nakoľko aj podľa kasačného súdu nemožno prisvedčiť argumentácii súdu, že ide o prekážku veci rozhodnutej (res iudicatae). Prekážka veci rozhodnutej je skutočne daná iba vtedy, ak ide o totožnú vec, ktorá spočíva v totožných účastníkoch konania, predmete konania vyplývajúcich z rovnakých skutkových dôvodov a ide o to isté plnenie (petit).

17. Na úvod kasačný súd uvádza, že v zmysle ustálenej rozhodovacej praxe Ústavného súdu Slovenskej republiky je jedným z princípov, ktoré predstavujú súčasť práva na riadny a spravodlivý proces, ako aj pojmu právneho štátu, povinnosť súdov svoje rozhodnutia riadne odôvodniť, v správnom súdnom procese odkazom na ustanovenie § 139 ods. 2 Správneho súdneho poriadku. Z odôvodnenia rozhodnutia správneho súdu potom musí vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na strane jednej a právnymi závermi na druhej strane. Nepreskúmateľné rozhodnutie tiež nedáva dostatočné záruky pre to, že nebolo vydané v dôsledku ľubovôle a spôsobom porušujúcim ústavné zaručené právo na spravodlivý proces.

18. Kasačný súd dáva v tejto súvislosti do pozornosti aj nález Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. I. ÚS 741/06 podľa ktorého „odůvodnění rozhodnutí soudů jednajících a rozhodujících ve správním

soudnictví, z něhož nelze zjistit, jakým způsobem postupoval při posuzování rozhodné skutečnosti, nevyhovuje zákonným požadavkům kladeným na obsah odůvodnění a v konečném důsledku takové rozhodnutí zasahuje do základních práv účastníka řízení, který má nárok na to, aby jeho věc byla spravedlivě posouzena. Soudy jsou povinny svá rozhodnutí řádně odůvodnit; jsou povinny též vysvětlit, proč se určitou námitkou účastníka řízení nezabývaly (např. proto, že nebyla uplatněna v zákonem stanovené lhůtě). Pokud tak nepostupují, porušují právo na spravedlivý proces garantované čl. 36 odst. 1 Listiny“.

19. Podľa názoru kasačného súdu je správny súd povinný sa vo svojom rozhodnutí vždy riadne vysporiadať so všetkými podstatnými žalobnými námietkami. Ak správny súd správnu žalobu zamietne, pričom sa zabudne zaoberať niektorou z podstatných námietok žalobcu v podanej správnej žalobe, neostáva kasačnému súdu nič iné, ako jeho rozhodnutie zrušiť a vec mu vrátiť v zmysle § 462 ods. 1 Správneho súdneho poriadku na ďalšie konanie a to i vtedy, ak by žalobné námietky kasačný súd mohol sám spoľahlivo posúdiť z obsahu predložených spisov.

20. V prejednávanej veci kasačný súd z obsahu súdneho spisu zistil, že správny súd sa nevysporiadal so všetkými podstatnými námietkami žalobcu a žalovaného v konaní, keď zrozumiteľným a presvedčivým spôsobom nevysvetlil prečo posúdil dve rozhodnutia najvyššieho (kasačného) súdu ako res judicataé, hoci je zrejmé, že nešlo o prekážku veci právoplatne rozhodnutej. Kasačný súd musí preto námietke žalobcu o nedostatočnom odôvodnení rozhodnutia správneho súdu, ktorá spôsobuje nepreskúmateľnosť rozhodnutia správneho súdu, čo má za následok vadu konania v zmysle § 440 ods. 1 písm. f/ Správneho súdneho poriadku, priznať relevanciu.

21. S ohľadom na uvedené závery kasačný súd nie je nateraz oprávnený posudzovať spornú otázku z vecného hľadiska. Vecné posúdenie by bolo predčasné, kasačný súd by vec posudzoval namiesto správneho súdu a tým by účastníkov konania pripravil o posúdenie veci nižšou súdnou inštanciou.

22. Kasačný súd na základe vyššie uvedeného dospel k záveru, že kasačná sťažnosť je dôvodná v zmysle ustanovenia § 440 ods. 1 písm. f/ Správneho súdneho poriadku, a preto rozsudok Krajského súdu v Bratislave z 20. októbra 2016 č. k. 1S/139/2015-197 zrušil a vec mu vrátil podľa ustanovenia § 462 ods. 1 Správneho súdneho poriadku na ďalšie konanie. V ďalšom konaní bude úlohou správneho súdu postupovať pri preskúmaní rozhodnutia žalovaného orgánu verejnej správy v spojení s rozhodnutím prvoinštančného orgánu verejnej správy vo vyššie naznačenom smere (ustanovenie § 469 Správneho súdneho poriadku) a to aj s ohľadom na rozhodnutie žalovaného zo dňa 05. marca 2017 č. 52/2017/OKT - 2017/ZK/1/1/005 o zastavení konania vo veci možnej dohody obmedzujúcej hospodársku súťaž medzi spoločnosťami vo veci DWC Slovakia a.s. a TEMPEST a.s. a týkajúcej sa inšpekcií pred 30.06.2014. V novom rozhodnutí vo veci samej rozhodne správny súd aj o náhrade trov konania v konaní o kasačnej sťažnosti (ustanovenie § 467 ods. 3 Správneho súdneho poriadku).

23. Senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v danej veci rozhodol pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.